

LIVIU MUȘAT, AGENȚIA PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD MUNTENIA:

"Noile tipuri de investiții finanțate prin POR conțin segmente smart"

Noile tipuri de investiții finanțate prin Programul Operațional Regional (POR) conțin segmente smart, ne-a spus, într-un interviu, Liviu Mușat, directorul general al Agenției pentru Dezvoltare Regională (ADR) Sud Muntenia, precizând: "Programul Operațional Regional 2014 - 2020 își propune ca prin toate liniile de finanțare ale sale să promoveze investiții de tip smart. Așadar, atunci când vorbim de acest gen de proiecte ne referim la toate acele proiecte care propun măsuri capabile să genereze creștere, însoțită de noi locuri de muncă, la proiecte prin care tehnologiile digitale se pot combina cu infrastructuri inovatoare și cu servicii noi, precum și la investiții care utilizează și promovează tehnologiile informației și comunicațiilor pentru a îmbunătăți condițiile de viață, de muncă și sustenabilitatea".

Reporter: Cum s-a dezvoltat regiunea în ultimul an?

Liviu Mușat: Principalele activități ale Agenției, în ultimul an, pentru dezvoltarea regiunii Sud Muntenia, au vizat în principal buna derulare a Programului Operațional Regional 2014-2020, care are ca principal obiectiv creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale. De altfel, ne pregătim să aniversăm 20

de ani de dezvoltare regională în Sud Muntenia și marcarea acestui eveniment important în viața instituției noastre ne obligă, odată mai mult, să ne tratăm cu maximă responsabilitate îndatoririle.

În acest sens, programul se află acum într-o etapă în care funcționează cu motoarele turate la maxim, iar misiunea principală a Agenției, în calitate de Organism Intermediar pentru POR în regiunea noastră, vizează accelerarea procesului de evaluare a aplicațiilor depuse în cadrul programului, pentru ca beneficiarii, atât cei din mediul public, cât și cei din mediul privat, să poată demara într-un timp cât mai scurt implementarea proiectelor de investiții, precum și a procesului de monitorizare și verificare a contractelor de finanțare aflate în derulare, astfel încât să avem o absorbție cât mai mare a fondurilor alocate prin POR regiunii noastre și să reușim să implementăm proiecte durabile pentru dezvoltarea comunităților locale ce locuiesc în Sud Muntenia.

Dintre toate cele 854 de aplicații depuse prin POR la nivelul regiunii noastre până în prezent, au fost semnate contractele de finanțare pentru 209 de cereri, în valoare de peste 1 miliard de lei, din care aproape 940 de milioane de lei reprezintă suma totală nerambursabilă solicitată de beneficiari. Acest fapt ne îndatorează să avem aceeași abordare profesională, echidistantă și promptă față de beneficiari, să îi sprijinim în implementarea corectă a investițiilor demarate prin POR, prin activitățile de monitorizare și verificare a contractelor de finanțare ale acestora.

Reporter: Ce sumă a fost alocată din bugetul 2014-2020 regiunii pe care o reprezentați?

Liviu Mușat: Așa cum s-a întâmplat în exercițiul financiar anterior, 2007-2013, cu ajutorul fondurilor nerambursabile europene alocate prin POR putem să producem o schimbare în bine în regiunea noastră, acest program de finanțare nerambursabilă reprezentând o mare oportunitate pentru dezvoltarea comunităților locale.

Pentru actualul exercițiu financiar, regiunea Sud Muntenia beneficiază de o alocare de peste 952 de milioane de euro, sumă din care ne dorim să absorbim cât mai mulți

bani europeni din Programul Operațional Regional.

Față de perioada de programare trecută, POR 2014-2020 are de două ori mai multe axe, o alocare financiară cu 70% mai mare, tipuri noi de investiții și, cel mai important, ținte și indicatori mai clar definiți și monitorizați.

Reporter: Care este valoarea fondurilor UE atrase în 2017?

Liviu Mușat: Până la această dată avem lansate aproape toate liniile de finanțare ale POR, urmând ca, odată cu publicarea și aprobarea ghidurilor din partea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, să se deschidă și ultimele linii de finanțare pentru axele prioritare 9 „Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban” și 13 „Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii”.

În ceea ce privește apelurile de proiecte lansate până în prezent, la nivelul regiunii Sud Muntenia, în cadrul POR s-au depus 854 de aplicații, a căror valoare solicitată reprezintă peste 75% din suma alocată regiunii. Este vorba despre peste 3,58 miliarde de lei, ceea ce înseamnă peste 760 de milioane de euro din totalul de peste 952 de milioane de euro, cât are alocat regiunea de dezvoltare Sud Muntenia.

În acest moment avem 209 contracte semnate, în valoare de peste 1 miliard de lei, din care aproape

940 de milioane de lei reprezintă suma totală nerambursabilă solicitată de beneficiari.

Reporter: Care este gradul de absorbție, la nivel regional, a fondurilor alocate din bugetul precedent?

Liviu Mușat: La nivelul regiunii de dezvoltare Sud Muntenia, gradul de absorbție a fondurilor alocate prin POR 2007 - 2013 depășește 80%, însumând peste 620 de milioane de euro. Bineînțeles că ne-am fi dorit să ne apropiem de 100%, însă sunt cauze multe, vechi și însemnate ce au dus la acest procentaj, ce se datorează în principal faptului că foarte multe proiecte și-au reziliat contractele de finanțare într-un moment în care nu se mai puteau realoca aceste fonduri către alte proiecte.

În total, în regiunea noastră au fost depuse aproape 1.300 de proiecte, iar pentru peste jumătate dintre ele s-au semnat contracte de finanțare. În ceea ce privește domeniile vizate, acestea au fost diverse, având în vedere paleta largă de finanțări specifică Regio: dezvoltarea urbană, dezvoltarea infrastructurii de transport și a celei sociale, mediul de afaceri și dezvoltarea turismului.

Reporter: Ce planuri are Agenția pe termen scurt, mediu și lung?

Liviu Mușat: Pentru această perioadă de programare suntem pre-

ocupați să identificăm și să încurajăm cât mai multe proiecte importante pentru dezvoltarea comunităților locale. Noi, Agenția, în ceea ce ne privește, am fost, suntem și vom fi întotdeauna, necondiționat și echidistant, alături de toți cei care ne solicită sprijinul, alături de potențialii aplicanți și de beneficiarii Programului Operațional Regional, pentru că nu trebuie să omitem un fapt neîndoielnic: noi toți avem un țel comun - absorbția fondurilor nerambursabile alocate regiunii noastre!

Așa cum am spus mai devreme, suntem cu motoarele turate la maxim în ceea ce privește procesul de evaluare, selecție și contractare a aplicațiilor depuse de potențialii beneficiari prin sistemul electronic My SMIS, precum și în ceea ce privește procesul de monitorizare și verificare a contractelor de finanțare aflate în derulare în acest moment.

Totodată, vreau să vă aduc la cunoștință faptul că, la sfârșitul anului trecut, Agenția a solicitat autorităților publice locale o situație cu proiectele demarate începând cu luna ianuarie a anului 2014, care nu au putut să fie finalizate până în prezent, din lipsă de fonduri. Aceste proiecte au fost transmise la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice - Autoritatea de Management pen-

(continuare în pagina 18)

urmare din pagina 17

tru POR, în vederea posibilității lansării de apeluri suplimentare pentru finanțarea de proiecte alternative, în vederea creșterii gradului de absorbție a fondurilor nerambursabile alocate regiunii noastre prin POR.

Reporter: Ce proiecte va derula ADR Sud Muntenia în exercițiul financiar 2014-2020?

Liviu Mușat: Pentru exercițiul financiar 2014-2020, POR finanțează investiții ce vizează soluționarea problemelor identificate din nevoile de dezvoltare semnalate la nivelul regiunilor de dezvoltare ale României. Astfel, proiectele propuse prin POR vin să sprijine următoarele domenii prioritare:

- ✓ Cercetare-dezvoltare și inovare: transfer limitat al rezultatelor cercetării în piață și nivel scăzut de asimilare a inovării în firme;

- ✓ IMM: sector al IMM-urilor insuficient dezvoltat, cu impact negativ asupra competitivității economiilor regionale. Principalele puncte slabe ale sectorului IMM-urilor, în documentele de programare strategică națională, sunt gradul redus de cultură antreprenorială, reflectat prin densitatea relativ scăzută a afacerilor în toate regiu-

nile și reziliența scăzută a noilor afaceri - 2/3 dintre întreprinderile noi dispar de pe piață în primul an de viață.

- ✓ Eficiență energetică: consumuri energetice nesustenabile și potențial de economisire ridicat în infrastructurile publice, inclusiv clădiri publice și clădiri rezidențiale;

- ✓ Mediu: nivel de poluare ridicat în zonele urbane;

- ✓ Dezvoltare urbană: zone urbane degradate, vacante sau neutilizate corespunzător în orașele din România;

- ✓ Resurse de patrimoniu: resurse valoroase de patrimoniu cultural slab valorificate;

- ✓ Turism: potențial turistic valoros, echilibrat distribuit teritorial - alternativă pentru revigorarea zonelor mai puțin dezvoltate/izolate;

- ✓ Infrastructură rutieră: gradul scăzut de accesibilitate al anumitor zone ale țării, care are drept consecință o atractivitate scăzută și investiții extrem de reduse;

- ✓ Infrastructură socială și pentru educație: infrastructurile educaționale, de sănătate și de servicii sociale subdimensionate împiedică incluziunea socială și dezvoltarea capitalului uman;

- ✓ Cadastru: nivel scăzut al înregistrărilor cadastrale, care afectează

Conform Raportului Final de Implementare a POR 2007-2013, publicat în primăvara anului 2017 de către Autoritatea de Management pentru POR, până în data de 31 octombrie 2016, situația contractelor de finanțare semnate în regiunea Sud Muntenia se prezenta astfel:

DOMENIU MAJOR DE INTERVENȚIE	Regiunea SUD MUNTENIA
Poli de creștere	105%
Poli de dezvoltare	111%
Centre urbane	141%
Eficiență energetică	14%
Infrastructura rutieră	123%
Infrastructura de sănătate	102%
Infrastructura socială	118%
Echipeamente situații de urgență	114%
Infrastructura educațională	132%
Infrastructura de afaceri	84%
Situri industriale	NA
Microîntreprinderi	121%
Patrimoniu cultural	99%
Cazare și agrement turistic	79%
TOTAL	112%

implementarea politicilor privind dezvoltarea socio-economică a comunităților locale;

- ✓ Capacitate administrativă: nevoia întăririi capacității administrative a Autorității de Management a

POR, a Organismelor de Implementare a POR și a beneficiarilor, pentru o bună implementare a POR.

Reporter: Cât de mult se axează acestea pe segmentul smart?

Liviu Mușat: Noile tipuri de investiții finanțate prin POR conțin segmente smart, deoarece se concentrează pe obiective precum durabilitate și eficiența mediului, case și clădiri durabile, utilizarea eficientă a resurselor, transport eficient și durabil, o mai bună planificare urbană. De asemenea, orașele trebuie să găsească soluții inteligente pentru a „supraviețui” și a se dezvolta în fața provocărilor actuale. De regulă, centrele urbane sunt mai consumatoare de energie, iar prin aplicarea noilor tehnologii pot fi transformate în orașe inteligente - orașe cu consum scăzut de energie, emisii reduse de carbon etc.

Domeniile care definesc un oraș inteligent țin de economie inteligentă (competitivitate), locuire inteligentă (calitatea vieții), oameni inteligenți (capital uman și social), mediu inteligent (resurse naturale), guvernare inteligentă (participare) și mobilitate inteligentă (transport și TIC).

Față de perioada de programare 2007-2013, POR finanțează proiecte ce vizează următoarele domenii de activitate:

➤ cercetare, dezvoltare și inovare pentru IMM, prin centre de transfer tehnologic (CTT), segment ce constituie una dintre noutățile absolute ale noului program, ca tip de investiții care stimulează inovarea, pentru a introduce în circuitul economic rezultatele cercetării, transformate în produse, procese și servicii noi sau îmbunătățite;

➤ incubatoare de afaceri: pe lângă sprijinul oferit direct companiilor, se acordă facilități pentru companii nou-înființate prin intermediul incubatoarelor de afaceri;

➤ eficiența energetică, inclusiv a clădirilor publice: prin Regio 2007-2013 s-a început anveloparea blocurilor de locuințe și refacearea izolațiilor acestora, prin POR 2014-2020 se finanțează proiecte complexe ce presupun folosirea unor tehnologii noi, care să crească eficiența energetică: noi tipuri de circuite electrice, instalații de încălzire, ventilație etc. Pe lângă clădirile rezidențiale, noul program include acum în proiectele de eficiență energetică și clădirile publice, precum și iluminatul public;

➤ creșterea mobilității urbane:

pentru un transport eficient, care să-i determine pe cetățeni să renunțe la mașina personală și să apeleze la transportul public, cât mai prietenos cu mediul. Astfel, investițiile se adresează inclusiv transportului public electric și nemotorizat, precum și construirii unei infrastructuri necesare funcționării acestuia (ex. stații de alimentare electrice);

➤ infrastructura educațională pentru preșcolari: spre deosebire de Regio 2007-2013, când se reabilitau doar structuri din învățământul primar, gimnazial, liceal și universitar, noul program include și reabilitarea și modernizarea clădirilor utilizate în educația ante și preșcolară (creșe și grădinițe);

➤ infrastructura de sănătate - construirea și dotarea spitalelor regionale: sănătatea va beneficia de construcția și echiparea a trei spitale regionale, precum și de reabilitarea și modernizarea unităților de primiri urgență din spitalele județene;

➤ infrastructura socială - centre comunitare integrate socio-medice care vor oferi atât servicii sociale, cât și medicale;

➤ infrastructura rutieră - modernizarea și reabilitarea drumurilor județene care fac legătura cu rețelele de transport european (TEN-T);

➤ Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC): comunitățile marginalizate vor putea implementa proiecte de incluziune socială și combatere a sărăciei pe baza unor strategii de dezvoltare locală;

➤ înregistrarea proprietăților din mediul rural în Sistemul Integrat de cadastru și Carte Funciară;

➤ Investițiile Teritoriale Integrate (ITI): intervenții concentrate și corelate pe mai multe domenii dintr-o singură zonă, pentru dezvoltarea integrată a acestora.

În acest sens, putem afirma că, prin toate proiectele depuse în cadrul POR, există componente specifice care dovedesc implementarea unor tehnologii sau soluții smart, care sunt capabile să sprijine dezvoltarea durabilă, ținând cont de provocările actuale, atât din punct de vedere economic, cât și social.

Reporter: Ce proiecte de tip smart se află în aprobare/derulare?

Liviu Mușat: Programul Operațional Regional 2014 - 2020 își propune ca prin toate liniile de finanțare ale sale să promoveze investiții de tip smart. Așadar, atunci când vorbim de acest gen de proiecte ne referim la toate acele proiecte care propun măsuri capabile să genereze creștere, însoțită de noi locuri de muncă, la proiecte prin care tehnologiile digitale se pot combina cu infrastructuri inovatoare și cu servicii noi, precum și la investiții care utilizează și promovează tehnologiile informației și comunicațiilor pentru a îmbunătăți condițiile de viață, de muncă și sustenabilitatea.

Reporter: Din partea cărui segment se manifestă cel mai mare interes pentru investiții?

Liviu Mușat: În cadrul Programului Operațional Regional nu putem vorbi de o cerere uniformă pe toate domeniile pe care le finanțăm la nivel regional. Din situația proiectelor depuse observăm că cea mai mare cerere și, implicit, cel mai mare interes pentru investiții se manifestă în zona privată.

De exemplu, microîntreprinderile

(continuare în pagina 20)

Semnare contract
POR Curtea de Argeș

"POR finanțează proiecte ce vizează infrastructura educațională pentru preșcolari: spre deosebire de Regio 2007-2013, când se reabilitau doar structuri din învățământul primar, gimnazial, liceal și universitar, noul program include și reabilitarea și modernizarea clădirilor utilizate în educația ante și preșcolară (creșe și grădinițe)".

urmare din pagina 19

din Sud Muntenia au depus în total 460 de aplicații, ceea ce reprezintă o solicitare de aproximativ 173% din fondurile alocate exclusiv liniei de finanțare destinate lor și sperăm să finanțăm cât mai multe dintre ele. Până la jumătatea acestei luni avem semnate contracte de va-

nanțare pentru un număr de 180 de microîntreprinderi, care au demarat investițiile pentru dezvoltarea afacerii lor, unele dintre ele chiar finalizând deja proiectele pentru care au primit fonduri nerambursabile prin POR.

Sperăm să obținem fonduri pentru proiectele aflate în rezervă, care nu au putut fi acoperite de va-

loarea alocată inițial, fie de la alte axe, acolo unde se pot înregistra economii, fie, de ce nu, chiar de la alte regiuni de dezvoltare.

O altă dovadă a interesului semnificativ exprimat de mediul privat pentru accesarea de fonduri POR este dată de numărul mare de proiecte depuse în cadrul Priorității de investiții 2.2, unde întreprinderile mici și mijlocii și-au dovedit interesul de a dezvolta proiecte prin depunerea a 190 de aplicații, prin care sunt solicitate în total fonduri de peste 600 de milioane de lei, cererea fiind astfel de aproape 5 ori

mai mare față de valoarea alocării regionale pentru această linie de finanțare.

În ceea ce privește investițiile în mediul public, o importanță majoră o reprezintă cererile depuse de cele șapte județe ale regiunii noastre în cadrul celor două apeluri de proiecte deschise în cadrul Priorității de investiții 6.1, destinată modernizării și reabilitării rețelelor de drumuri județene, ce asigură conectivitatea, directă sau indirectă, cu rețeaua TEN-T. Prin această prioritate, regiunii noastre îi sunt alocate fonduri nerambursabile în valoare de peste 125 de milioane de euro, cu ajutorul cărora se dorește modernizarea a trei trasee de drumuri județene propuse pentru finanțare, prin POR 2014-2020, ce totalizează peste 330 de kilometri lungime. Până în prezent au fost semnate patru contracte de finanțare - pentru județele Călărași, Dâmbovița, Ialomița și Argeș.

Totodată, POR oferă importante oportunități de dezvoltare urbană, prin Axa prioritară 4, linie de finanțare dedicată exclusiv municipiilor reședință de județ, care au la dispoziție 201,09 milioane de euro, valoare ce reprezintă aproximativ 25% din întregul program, distribuită astfel: pentru mobilitatea urbană - 163,33 milioane de euro, pentru revitalizarea urbană - 18,15 milioane de euro, pentru regenerarea comunităților defavorizate - 8,53 milioane de euro, pentru educație - 11,09 milioane de euro.

În ceea ce privește Prioritatea de investiții 3.1, pentru creșterea efi-

Seminar de informare Argeș

cienței energetice, aici avem un număr important de proiecte depuse. Vreau să menționez faptul că utilizarea eficientă a energiei reprezintă o provocare nu numai din cauza resurselor limitate și creșterii continue a costurilor cu energia, dar și din punctul de vedere al schimbărilor climatice, de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. Finanțarea investițiilor în creșterea eficienței energetice la nivelul infrastructurilor publice și sectorului rezidențial se concentrează cu prioritate în acele unități administrativ-teritoriale care au elaborate strategii locale de reducere a emisiilor de CO2, planuri de acțiune privind energia durabilă etc. Aici avem depuse 85 de proiecte pentru investiții, în clădiri publice și rezidențiale, precum și în sectorul iluminatului public. Valoarea totală a acestora depășește 517 milioane de lei, din care aproape 407 de milioane de lei reprezintă suma totală solicitată.

De asemenea, nu trebuie omise proiectele depuse pentru conservarea, protejarea și valorificarea

durabilă a patrimoniului cultural, care sunt în număr de 50 la nivelul regiunii noastre și care au o valoare de aproape 549 de milioane de lei, din care valoarea fondurilor nerambursabile depășește 530 de milioane de lei. Până la această dată a demarat implementarea a 20 de proiecte, care au o valoare de peste 256 de milioane de lei.

Așadar, fonduri sunt, iar intenția este vădită atât din partea mediului privat, cât și din partea mediului public din regiunea Sud Muntenia.

Reporter: Cum apreciați legislația din domeniu și ce lipsuri are aceasta?

Liviu Mușat: În studiile ce analizează principalele obstacole cu care se confruntă atât mediul public, cât și mediul antreprenorial, cele mai des întâlnite aspecte se referă la dese modificări legislative, precum și la neconcordanța între legislația națională și cea europeană.

Legislația în domeniul fondurilor europene, așa cum am mai afirmat de-a lungul timpului, încă din perioada de programare anterioară, a

ridicat o serie de probleme pentru aplicanții din vechiul program operațional, cele mai frecvente vizând achizițiile publice.

Încă din exercițiul bugetar trecut, 2007-2013, noi am încercat să venim în sprijinul beneficiarilor - în mod preventiv -, să avem o atitudine activă, pozitivă și să îi punem la curent cu normele legislative, toate procedurile, în general, ajutându-i în permanență.

Pentru aplicanți, sprijinul îl oferim prin activitățile de helpdesk și prin organizarea de sesiuni de promovare a oportunităților de finanțare odată cu lansarea liniilor de finanțare prin POR, încercând să îi ajutăm pe cei care doresc să acceseze fonduri nerambursabile să realizeze proiecte cât mai sustenabile.

Pentru sprijinirea beneficiarilor, imediat după ce semnează contractele pentru investițiile selectate la finanțare, organizăm întâlniri de lu-

cru în cadrul cărora le prezentăm detalii despre modalitatea de implementare a activităților prevăzute în proiectele lor, subiectele abordate fiind legate de managementul proiectelor, monitorizarea și verificarea contractelor de finanțare, indicatori, vizitele de monitorizare, măsurarea și raportarea progresului, precum și despre modificările ce pot surveni pe parcursul perioadei de implementare a proiectelor. Totodată, prin aceste seminarii de instruire prezentăm beneficiarilor detalii despre modul cum trebuie să realizeze achizițiile, despre instrucțiunile de prefinanțare, plata și rambursarea cheltuielilor, achizițiile publice în cadrul proiectelor, principii și reguli.

De asemenea, beneficiarii sunt sprijiniți pe perioada implementării proiectelor de către ofițerii de

(continuare în pagina 22)

"POR finanțează proiecte ce vizează creșterea mobilității urbane: pentru un transport eficient, care să-i determine pe cetățeni să renunțe la mașina personală și să apeleze la transportul public, cât mai prietenos cu mediul".

urmărire din pagina 21

monitorizare din cadrul Direcției Organism Intermediar POR a Agenției, care au rolul de a urmări îndeaproape buna derulare a contractelor de finanțare.

Reporter: Care este problematica sectorului?

Liviu Mușat: Analizând situația pe verticală, plecând de la cel mai înalt nivel, trebuie să ținem cont că Uniunea Europeană are niște priorități bine definite, iar modul cum noi ne raportăm la aceste priorități este foarte important. Practic, cum negociem noi, ca țară, ce investiții primează la finanțare, pentru a avea cât mai multe șanse să obți-

nem mai mulți bani efectiv pentru adevăratele noastre nevoi sau cât mai aproape de nevoile noastre.

Apoi este foarte important dialogul dintre nivelul central și nivelul local, dintre teoreticieni, cei care fac legile și cei care sunt în prima linie și le pun în aplicare. În acest sens este foarte important să existe o continuitate de la o guvernare la alta, să avem stabilite niște priorități pe care noi să le aprobăm, să le acceptăm și, ulterior, să le punem în practică pe termen lung, indiferent ce schimbări ce au loc din punct de vedere politic.

Reporter: Care credeți că ar fi soluțiile pentru rezolvarea acestora?

Liviu Mușat: În realizarea proiectelor europene cred că trebuie să

ne îndreptăm mai mult atenția pe aspectul calitativ. Trebuie să înțelegem că oricât de generoase ar fi aceste finanțări europene, ele nu pot rezolva toate problemele regiunii. Și atunci este foarte important ca, prin aceste fonduri nerambursabile, să finanțăm proiectele care într-adevăr pot crea plusvaloare. Dacă vom irosi banii pe tot felul de proiecte ce nu au un aport important în comunitatea respectivă, atunci, automat, impactul lor va fi mai mic.

Eu cred că în momentul în care faci un proiect doar de dragul de a obține niște finanțări, îți asumi o serie de riscuri, ce pot avea ca rezultate pe de-o parte incapacitatea de a duce la bun sfârșit proiectul sau de a susține cofinanțarea investiției, iar pe de altă parte asigurarea mentenanței proiectului, care trebuie să aibă o perioadă de durabilitate de trei sau cinci ani, după caz, timp în care se verifică dacă beneficiarii și-au respectat angajamentele după ce au obținut finanțare. Dacă nu și-au respectat

aceste angajamente pe care și le-au asumat prin proiecte, atunci există riscul să fie nevoiți să returneze fondurile obținute.

În ceea ce privește administrațiile locale, consider că acestea ar trebui să realizeze proiecte ce sunt strict necesare comunității. Evident că nu le pot face dintr-o dată pe toate și atunci trebuie să realizeze o ierarhizare a proiectelor de investiții, pe care, ulterior, să le prioritizeze, ideal, într-un larg cadru partenerial, într-o dezbatere publică, în care să angreneze cât mai mulți cetățeni ai comunității, mediul de afaceri, mass-media, asociațiile profesionale, sindicatele și, dacă se poate, chiar și mediul academic.

În altă ordine de idei este foarte important ca în administrațiile locale să se formeze colective de oameni cu experiență, care să transpună în proiecte ceea ce dorește comunitatea.

Reporter: Mulțumesc!

"Analizând situația pe verticală, plecând de la cel mai înalt nivel, trebuie să ținem cont că Uniunea Europeană are niște priorități bine definite, iar modul cum noi ne raportăm la aceste priorități este foarte important. Practic, cum negociem noi, ca țară, ce investiții primează la finanțare, pentru a avea cât mai multe șanse să obținem mai mulți bani efectiv pentru adevăratele noastre nevoi sau cât mai aproape de nevoile noastre".

